

Το Μέγα και Αγγελικό Σχήμα: Η τελετή του Μυστηρίου της Κουράς

[Ορθοδοξία](#) / [Ορθόδοξος Μοναχισμός](#)

[Νικόλαος Τσολούφης, Πτυχιούχος Ανώτατης Εκκλησιαστικής Ακαδημίας Θεσσαλονίκης](#)

Αρκετά χρήσιμο είναι να γραφεί εδώ η σειρά των νοημάτων της Κουράς^[1]. Με τι αρχίζει η Κουρά, τι λέει και τι κάνει ο ιερέας, τι λέει ο υποψήφιος μοναχός και ο Γέροντας του στη συνέχεια, και πως τελειώνει η όλη διαδικασία της Κουράς.

Ψάλλεται ένας Κανόνας με εννέα Ωδές^[2]. Περιέχει Νοήματα Μετανοίας και Αιτήσεις εκ μέρους του μοναχού. Θρηνεί σαν τον Άσωτο για τις αμαρτίες του και παρακαλεί τον Κύριο να τον δεχτεί στη λογική του ποιμένα, αφού τον συγχωρέσει. Παρακαλεί γι αυτό και στη Θεοτόκο να μεσιτεύσει στο Δεσπότη. Επίσης ο υποψήφιος παρακαλεί τον Κύριο να τον δυναμώσει να ζήσει τη μοναχική ζωή με συνέπεια και να αξιωθεί της σωτηρίας. Τα ίδια νοήματα περιέχουν και τα 4 προσόμοια που ακολουθούν καθώς και τα 11 των αντιφώνων της Λειτουργίας. Στο τέλος της τελετής της Κουράς διαπιστώνεται πως η Κουρά είναι ένα «Συμφωνητικό» που γίνεται μεταξύ του Θεού και του Μοναχού. Τα συμβαλλόμενα

μέρη είναι ο θεός και ο υποψήφιος Μοναχός. Οι όροι του Συμφωνητικού ομολογούνται ξεκάθαρα. Αρμόδιος είναι ο Ιερέυς του Θεού, μάρτυρες που παρακολουθούν τη πράξη είναι οι Μοναχοί Πατέρες της Μονής και οι Αόρατοι Άγγελοι που καταγράφουν τις ομολογίες των όρων, όπως λέει στην Κουρά. Ο Ιερέυς επικυρώνει και κατακλείει την Κουρά με το Σφράγισμα, που είναι η Σφραγίδα του Χριστού. Ο Σταυρός ονομάζεται Ιερά Σφραγίς. Σφραγίδα ονομάζουν και οι Πατέρες το Σημείο του Σταυρού: *«Όταν δεν μπορώ να σφραγίσω τον εαυτό μου με το δεξί μου χέρι, σφραγίζω με το σημείο του Τιμίου Σταυρού χρησιμοποιώντας το αριστερό μου»*, λέει ο μέγας Βαρσανούφιος. Στα ίδια κείμενα της Κουράς είναι γραμμένο για τη σφραγίδα του Σταυρού: *«είτα σφραγίζει ο ιερέυς την κεφαλήν του κατηχούμενου τρεις φορές και μετά το κατασφραγίσαι, στραφείς κατά ανατολάς, λέγει»*... Τελειώνει η τελετή της Κουράς με το Σφράγισμα. Κόβει ο ιερέυς τρίχες από το κεφάλι του μοναχού σε Σχήμα Σταυρού. Από την Πράξη αυτή έλαβε και το όνομα Κουρά η όλη Ακολουθία του Μεγάλου Αγγελικού Σχήματος.

Η Κουρά αρχίζει με την Είσοδο του Ευαγγελίου της Θείας Λειτουργίας. Τότε αρχίζει ο ιερέυς τις ερωτήσεις και ο υποψήφιος απαντάει σχετικά. Εξετάζεται με ερωτήσεις ο υποψήφιος αν αυτοπροαιρέτως προσέρχεται και αναγγέλονται οι κυριότεροι όροι: 1ον μέχρι θανάτου υπακοή, 2ον διαμονή στη Μονή, 3ον παρθενία και άσκηση και υπομονή.

Κατά την κατήχηση ^[3]τονίζει ο άγιος Ιουστίνος, πως Άγγελοι παρίστανται

καταγράφοντας όσα ομολογεί και θα του τα ζητήσουν στην Δευτέρα Παρουσία κι εξηγεί λεπτομερειακά: τι είναι ο μοναχισμός και ποια είναι τα εξαρτήματα του και ο ζητούμενος σκοπός. ποιες αρετές πρέπει να επιδιώκει και τι να αποφεύγει. Τονίζεται η αξία του Γέροντα σαν φρουρού και ο βασικός ρόλος της Υπακοής σ' αυτόν και ο κίνδυνος της Κολάσεως από την Παράβαση των Υποσχέσεων. Ύστερα από την ανάλυση ρωτάει ο Ιερέυς τον υποψήφιο αν τα δέχεται όλα αυτά. Ο Μοναχός επαναλαμβάνει σε κάθε ερώτηση την *καλή ομολογία*, πως δέχεται τους όρους που τον ρωτάει ο Ιερέυς. Μετά την καλή ομολογία του υποψηφίου, ο Ιερέυς στρέφεται προς το Θεό. Λέει στον Κύριο, πως ο υποψήφιος έδωσε τις υποσχέσεις του ενώπιον μαρτύρων και ομολόγησε την καλή ομολογία. Παρακαλεί το Θεό να δώσει τη χάρη του, τα ιδιαίτερα χαρίσματα των Μοναχών και την πνευματική πανοπλία. Ύστερα ο Ιερέυς λέει ως είναι παρών αοράτως ο Χριστός. Οι συμφωνίες έγιναν. Τρεις φορές ο Μοναχός από το χέρι του Χριστού παίρνει το ψαλίδι που θα επισφραγίσει με την κοπή των τριχών το συμφωνητικό, και το δίνει στον Ιερέα που το αφήνει τρεις φορές πάνω στο Ευαγγέλιο, για να το πάρει τρεις φορές ο υποψήφιος. Έτσι αυτοπροαιρέτως ο Μοναχός παίρνει το ψαλίδι από το χέρι του Χριστού (το Ευαγγέλιο) και το δίνει στον Ιερέα. Την τρίτη φορά ο Ιερέας δίνει το ψαλίδι στον Γέροντα, τον Ηγούμενο και ο Μοναχός από το χέρι του Ηγούμενου παίρνει το ψαλίδι. έτσι και ο Ανάδοχος Γέροντας αυτοπροαιρέτως δέχεται το ρόλο του Αναδόχου. Καμιά αμφιβολία πια δεν υπάρχει. Οι Συμφωνίες δόθηκαν, ομολογήθηκαν καθαρά. Τότε ο Ιερέυς σφραγίζει τις συμφωνίες με το κόψιμο των τριχών της κεφαλής σε σχήμα σταυρού.

Ο Άγιος Ιουστίνος, περιγράφει ότι, ενώ ντύνεται ο Μοναχός τα ενδύματα και τα διακριτικά των υποτακτικών Μοναχών, οι Μοναχοί ψέλνουν και ερμηνεύουν το τι συμβολίζει το κάθε ένδυμα. Ο Ιερέυς δέεται του Θεού για τελευταία φορά, λέγοντας πως ο Θεός είναι πιστός στις υποσχέσεις του και δεν μεταμελείται. Επειδή ο Μοναχός δέχτηκε τους όρους της συνθήκης, για αυτό παρακαλεί να χαριτώσει και να δεχτεί το Μοναχό κατά το έλεός του στην ποίμνη του. Διαβάζεται στη συνέχεια ο Απόστολος, που εξηγεί την πνευματική πανοπλία, Τα ενδύματα και τα διακριτικά *σχήμα αναλαβός*, είναι ακριβώς αυτή η πνευματική πανοπλία που περιγράφει ο Απόστολος Παύλος. Το Ευαγγέλιο που ακολουθεί μιλάει για την άρνηση των γονέων και των συγγενών που οφείλει να κάνει όποιος θέλει να ακολουθήσει τον Χριστό. Μιλάει για την Αποταγή και την Υποταγή. Τελειώνει η τελετή της Κουράς με ένα ιδιόμελο που παροτρύνει τους παρόντες Μοναχούς να κατανοήσουν το Μυστήριο που έγινε με την Κουρά: *Ο Πανάγαθος Πατέρας δέχτηκε τον Άσωτο Υιό και τον Έντυσε με την Πρώτη Δόξα, Θυσιάζοντας το καλοταϊσμένο μοσχάρι.*

[Διαβάστε εδώ ολόκληρη την μελέτη](#)

Παραπομπές:

[1] *Όσιος Ιουστίνος , ο φιλόσοφος του Αγίου Πνεύματος, Το Μυστήριο του Μεγάλου και Αγγελικού Σχήματος*

[2] <https://www.imaik.gr/?p=6014>

[3] <https://www.imaik.gr/?p=6014>

<https://bit.ly/3GiGHLx>